

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Lib. III. Decretalium. In quo agitur De Rebus, quae in iudicium devenire solent, cujusmodi sunt, de vita et moribus Clericorum, ...

Schlüter, Georg

Augustæ Vindellicorum, 1708

Articulus III. Qualiter pensionibus beneficia gravari possint à Collatoribus?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73045](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73045)

Deducitur 4. probabilius esse, dictas fructuum reservationes, in collationibus beneficiorum, cassante iustâ, & necessariâ causâ, ad pios usus pertinente, spectato jure communi, non posse licitè fieri sine privilegio, vel licentia Papæ; ratio sumitur ex Rubrica hujus tiruli; quia salaria constituta Ecclesiæ Ministris, integrè sunt persolvenda. Deinde *Clement. 2. de reb. Eccl.* Episcopus unam Ecclesiam, etiam cum consensu Capituli, non potest mensuræ suæ, vel Capitulari, unire perpetuò; quia Episcopus auctoritatem præstaret in proprio factò, seu in proprium commodum. *Gloss. ibid. V. mense sue*, sed hæc ratio locum habet etiam in unione temporali, vel fructuum reservatione ad tempus. Non prohibetur tamen Episcopo, quò minus cum Capitulo statuatur, ut reditus, vel eorum pars beneficiorum vacantium ad tempus referrentur in utilitatem Ecclesiæ Cathedralis, v. g. pro fabrica, vel solvendis debitis, Ecclesiæ nomine contractis, ut dicitur in *Clement. de reb. Eccl. non alien.* non tamen mensuræ suæ, ut habetur in *cit. Clement. 2. num. 910.*

914 Deducitur 5. posse etiam Episcopum, cum Capitulo, statuere, ut certa pars fructuum primi anni, ex beneficiis in sua diocesi vacantibus, applicetur ad fabricam Ecclesiæ Cathedralis, si necessitas exigat; quia sic non præstat auctoritatem in factò proprio, sicut fieret, si eam applicaret mensuræ suæ, vel Capitulari, ita Layman in *c. 2. de rescript. in 6.* Quod tamen intelligendum, non neglecto ministerio debito Ecclesiæ, cujus fructus ad dictum finem reservantur; consequenter constituto Clerico, ei Ecclesiæ ministrandi, ex ejus redditibus iusto stipendio, & sustentatione, quo fit, non posse reservari integros talis beneficii reditus, saltem spectato jure communi.

Cæterum consuetudo *rationabilis*, vel statutum *laudabile*, admitti potest, per quod aliquid exigitur ab obtinentibus beneficium, & quotidianas distributiones, quod non in ipsorum exigentium utilitatem, sed Ecclesiæ, aliosque pios usus pios convertatur, modò non pro ingressu ipso, & admissione, sed ad alium finem excigatur, sic Felinus in *c. Cum M. de constitut. Abbas in c. Jacobus. de simon. num. 3. & patet cit. decreto Trid. ibi: illis tan-*

tum, quas ut laudabiles probaverint, exceptis, tales porò non debent censeri consuetudines, quæ sunt pro instauratione vel reparatione bonorum, *mense Capitularis*, cederent enim in utilitatem singulorum, resolvit Garcia *p. 8. c. 1. num. 90.* Minus illæ numerari inter *laudabiles* poterunt, quas specificè exprimit Tridentinum in decreto relato *num. 911.*

Eam tamen consuetudinem de serviendo per annum, vel aliquod tempus, & nihil percipiendi interim de massa glossa, nisi peracto integro dicto servitio, vel quod post obitum hæredibus debeatur, cum sit potius differre, quàm auferre, non comprehendit hoc Tridentini decreto, refert decisum Garcia *p. 11. c. 15. num. 138.* nec etiam illam, ut duobus primis annis (quibus quis fuerit Canonicus) fructus Canonici sint hæredum antecessoris sic Garcia *cit. num. 138. & ex illo Barbosa in Trident. cit. an. 3.* si fundetur in pio, vel iusto titulo.

Dixi autem superius *n. 913. spectato jure communi*, nam in quibusdam Ecclesiis Germaniæ, adhuc hodie consuetudo viget, ut annata, seu primi fructus, aut potius moderata eorum pars reservetur Episcopo ad ejus proventus augendos, teste Layman *l. 4. tr. 10. c. ult. §. 5. n. 46.* adde, non satis constare, an in *Trid. sess. 24. de reform. c. 14.* ea reservatio simpliciter prohibeatur? an verò solum, ne simoniacè recipiantur? quasi *pro ipsa collatione*, vel *institutione*, si enim fundantur in receptione pro collatione, vel institutione, dubium non est, talem consuetudinem omnino irritam esse, si in vitio avaritiæ reprobatam à Trid.

His adde, quòd, si Episcopus mutuum accepit *in utilitatem suæ Ecclesiæ, & is, eo non soluto, obiit*, successor in Episcopatu conveniri posse, super eo, & ad solutionem Creditoribus præstandam teneatur *c. Dilecti 17. de foro competente, sic Pirhing eod. num. 45.*

ARTICULUS III

Qualiter pensionibus beneficia gravari possint à Collatoribus?

Non est dubium, impositione pensionum diminui reditus beneficii, cæteroquin competentes beneficiario, cui pro-

propter officium datur beneficium, quia tamen quandoque iusta causa intervenire potest, propter quam in alicujus beneficio constitui potest pensio; non raro etiam injusta, & planè simoniaca: plures in hac materia dubitationes proponi possunt, an, & quando ejusmodi beneficiorum diminitio, pensionum impositione, validè ac licitè fieri possint?

§. I.

De pensionibus in genere.

916 **Q**uæstio prima est, quid, & quotuplex sit pensio? Ad r. r. quòd apud Lessium l. 2. c. 34. num. 301. sic definiatur: est *jus percipiendi fructus ex alieno beneficio*. Dicitur: *ex alieno*; quia nemo dicitur ex suo beneficio habere pensionem, sicut nec usufructum ex bonis propriis. Apud Azorium p. 2. lib. 8. c. 5. q. 1. sic definitur: *est certa portio ex aliquo beneficio Ecclesiastico, iusta de causa ad tempus detracta, & separata*. Per particulam (*ad tempus*) distinguitur à portione, quam habent portionarii, de quibus egimus proximè n. 262. Nam hujusmodi portio est perpetua; & cum aliunde sit propter officium spirituale, nec habeat curam animarum, nec jurisdictionem, nec dignitatem, est verè beneficium simplex.

917 Ad 2. r. pensionem esse triplicem, temporalem, spiritualem, & mediam. *Temporalis* (alio nomine *laica*) est, quæ datur propter aliquod ministerium temporale, v. g. viro illustri, ut Ecclesiam defendat; Oeconomo, ut negotia Ecclesiæ agat, vel cuilibet ob operam Ecclesiæ navatam, vel navandam; *Spiritualis* est, quæ fundatur in titulo merè spirituali, & datur v. g. Concionatori, vel adjutori Episcopi, aut Parochi: *Media* est, quæ fundatur in solo statu spirituali, non tamen in officio spirituali præstando, & datur v. g. Clerico pauperi, vel Parocho seni, ut se sustentet: item, quæ datur causa resignationis, vel litis componendæ; tam spiritualis, quàm media, pensio Ecclesiastica dicitur, Pensionarius, autem, ut simitur ex Lessio de benef. n. 208. est ille, cui solvitur pensio, sicut donatarius ille, cui fit donatis.

918 Quæstio altera est, an pensio sit beneficium Ecclesiasticum propriè dictum? de pensione laica vegetativa certa est; sed nec

pensionem Ecclesiasticam esse beneficium, propriè Ecclesiasticum, rectè tradit Castropalaustom. 2. p. 11. §. 1. n. 4. nec etiam venire *illius appellatione*, quia per mortem pensionarii extinguitur: quod tamen limitat Pyrihus Corradus in praxi Dispens. Apostolic. l. 6. c. 2. n. 8. volens, illam (in *favorabilibus*) venire *beneficii appellatione*, saltem late sumpti.

Quæstio 3. est, an habens pensionem sustentanda vitæ sufficientem, ad ejus titulum in sacris promoveri possit? r. quòd sic, si perpetua sit, nam ad hoc sufficit jus alicui ad dies vitæ constitutum percipiendi redditus sufficientes ad decentem, & congruam sustentationem, & ideo etiam carens patrimonio, sed habens ex mera donatione tantum, quantum sat est ad honestam sustentationem (si Episcopus judicavit esse necessariam, vel utile suis Ecclesiis) ordinari potest in sacris, *ex declarat. Congreg. Card. pro dub. Trid.* apud Azor p. 2. l. 3. c. 4. q. 1.

Quæstio est 4. an, *sine consensu Episcopi*, pensio, ad quam quis in sacris ordinatus est, possit renunciari? Negativam tenent aliqui; sed dicendum, posse, si aliunde obtineat, unde decenter, & commodè, ordinatus vivere possit; sic Doctores communiter in c. *Tuis de præbend. in 6. & constat ex Trid. sess. 21. c. 2.* ubi communiter sermo est de alienatione *patrimonii*, ad cujus titulum quis ordinatus est; & ita etiam de pensione censet P. Ladislaus Sennyli, in Examine quadripartito Ordinandorum. p. 2. c. 1. n. 30. ubi quærit, an patrimonium, vel pensio (ad quam quis ordinatus est) possit alienari? respondet, nec alienari, nec extinguì, nec remitti, nec resignari posse, *sine Episcopi licentia*, hancque non dandam; *nisi consuet. possit Clericum aliunde decenter, & perpetuò sustentari*. Si dicas, ergo etiam is, qui v. g. habet *titulum mensæ* ab aliquo, & ad illum ordinatus, obtinuit beneficium intitulum, licitè potest, sine consensu Episcopi, illi titulo mensæ renunciare: r. posse, juxta datam limitationem; quia decretum Tridentini, alienationem prohibens, solum loquitur: *donec beneficium Ecclesiasticum sufficiens obtineat, vel aliunde habeat sufficientem sustentationem*.

Quæstio est 5. an, habens pensionem perpetuam, debeat *ejus facere mentionem*

nem in supplicatione pro beneficio impetrando? R. quòd sic; si beneficium velit impetrare per rescriptum *Justitiæ*; non, *gratiæ*; sic Azor p. 2. l. 3. c. 1. q. 4. *Rescriptum*, seu *litera justitiæ vocantur*, quibus conceditur Clerico beneficium *intuitu indigentia*; & ideo dicuntur dari *in forma communi*; quando autem Pontifex dat *liberaliter*, & non intuitu paupertatis, seu indigentia, dicuntur *litera gratiæ*, & dantur *in forma specialii*, Abbas c. *postulasti, de rescript.* Ratio est, nam nec habens patrimonium cogitur illud exprimere ad impetrandum rescriptum *gratiæ* à summo Pontifice, ut tradit Azor cit.

922 Quæstio est 6. an pensio, quam quis, cum consensu Papæ renuntians suo beneficio, sibi reservat in eodem, sit propriè beneficium Ecclesiasticum? R. quòd non; quia morte pensionarii non vacat, sed extinguitur; Sic Azor cit. p. 2. l. 3. c. 5. q. 1. Deinde *pensio* in jure distinguitur à beneficiis c. *quavis, de præbend. in 6.* ibi: *non in pensione, sed in beneficiis Ecclesiasticis volumus providere.* 2. quia non est jus perpetuum percipiendi redditus Ecclesiasticos; nam finitur vitâ pensionarii, nec in ea datur talis successio, ut in beneficiis; nec datur propter spirituale officium, sed ob qualitatem personæ Clericalis; & obligatio ministerii non est ex institutione pensionis.

923 Dices 1. in c. *ad audientiam, de rescript.* dicitur, *recipientes ab eis annuas pensiones, seu alia beneficia*; pronomen autem *alia* est particula implicativa similitudinis; 2. *pensio* subrogatur beneficio; ut, cum quis pensionem sibi constituit in beneficio resignato, subrogatum autem sapit naturam ejus, cui subrogatur, L. *secum. §. injuriarum. ff. si quis cautionibus*; 3. quia pensio *spiritualis*, est jus percipiendi fructus Ecclesiæ ob ministerium spirituale: ergo. Ad 1. R. pronomen *alius* esse implicativum similitum in casu, ubi materia substrata non obstat, aliàs cum dicitur de Christo: *cum eo crucifixi sunt alii duo latrones*, per hoc *alii* etiâ implicaretur *Christus* sub verbo *latrones*. Ad 2. R. quòd subrogatum imitetur quidem naturam, *quoad effectum*; non autem, *quoad qualitatem id*, cui subrogatur; aliàs *patrimonium* esset *beneficium*, quia

subrogatur beneficio in ordine ad titulum pro recipiendis ordinibus. Ad 3. Nego esse *de se jus perpetuum*, ex num. 450. nego etiam dari propter spirituale ministerium, ut ibidem notatum est.

§. 2.

Quis possit beneficiis imponere pensiones?

DE summo Pontifice non est dubium, 924 posse ex justa causa; cum penes ipsum sit omnium beneficiorum Ecclesiasticorum administratio, c. 2. *de præbend. in 6. justa*: porro *causa* imponendi beneficio *pensionem temporalem est*, si vel ipsi pensionario imponatur ministerium aliquod temporale, Ecclesiæ præstandum, vel ipse, aut majores ejus, vel consanguinei aliquod Ecclesiæ obsequium præstiterunt; pro concedenda verò *pensione Ecclesiastica*, duplex causa esse potest. 1. *lucratiua*, cum conceditur Clerico, quia v. g. valdè piè vivit; quia in pauperes est valdè hospitalis; quia Ecclesiæ diu servivit: 2. *onerosa*, v. g. quia beneficium possessum resignavit; quia juri prætenso, & liti cessit; quia suum beneficium cum minori commutavit. &c. Porro, quæ diximus de summo Pontifice, extenduntur, licet beneficia non sint libera, sed de jure Patronatus Laici; nunquam tamen præsumitur id Papam voluisse sine consensu Patroni, nisi exprimat; cum Patronatus sit gratia in Laicis; secus est in Patronatu Ecclesiastico; sic Castropal. cit. num. 7. & Doctores communiter in c. *Dilectus*, de Jure Patron.

Si Pontifex alicui, sine ulla legitima causa, ex sola sua libertate, pensionem constitueret, eum agere illicitè, & invalidè, docet Lessius *de just. l. 2. c. 34. n. 204.* & alii; quia non est Dominus beneficiorum: Castropalaus ramen cit. tom. 2. tr. 13. D. 1. p. 11. §. 2. num. 3. cum Sanchez l. 7. in Decal. c. 29. n. 79. probabilius putat, quòd ageret validè, sed illicitè. *Validè*; quia quoad substantiam non ageret contra mentem Christi, & Ecclesiæ, penes quem est rerum Ecclesiasticarum dominium, cum non alienaret extra Ecclesiam; *illicitè* tamen, quoad modum, nimirum sine causa legitima.

Diffi-

925 Difficultas est de ordinariis benefici-
 orum Collatoribus, Papâ inferioribus,
 an beneficio vacanti pensiones impone-
 re possint? 32. probabilis esse, quod
 Episcopus, seu ordinarius, non possit
 pensionem imponere beneficio; sed tan-
 tum Beneficiario, exceptâ causâ pacis,
 & concordiæ; sic Castropalaus *cit. n. 4.*
ex c. de cetero. de transact. Ratio est,
 quia beneficia Ecclesiastica sine diminu-
 tione conferri debent, ut constat ex Ru-
 brica h. t. Adit tamen Eisling, *incit. tit.*
n. 10. in causis specialibus, ex justa, &
 necessaria causa, vel evidentem Ecclesiæ
 utilitatem concernente, posse Episco-
 pum adhuc hodie imponere pensionem
 beneficiis, non in perpetuum; nec cum
 facultate transferendi ad alterum; sed
 duraturam ad vitam gravati beneficia-
 rii, cum quo, & pensio extingatur; ita
 ille cum Tagnano in *c. nisi de præbend.*
n. 28. & seq. An autem Episcopus possit
 beneficio imponere pensionem duratu-
 ram ad vitam pensionarii, quæ transeat
 ad Successorem Beneficiarii? negat San-
 chez *cit. n. 99.* & Azor *cit. l. 8. c. 6. q. 1.*
 affirmat verò Suarez *l. 4. de Simonia*
c. 51. n. 18. & Layman *l. b. 4. tract. 2. c. 18.*
n. 31. ambo suam opinionem probantes
 ex variis juribus; sed sententia negans
 hoc evincit, quod non possit *regulariter,*
 & *ordinariè*; affirmans autem, quod
 possit ex causâ justa, & necessaria, vel
 evidentem Ecclesiæ utilitatem concer-
 nente, idq; ubi causa non est personalis,
 absque consensu tamen Patroni præfer-
 tim Laici, Episcopus beneficiis Patrona-
 tis imponere non potest pensiones. Quia
 hoc est contra Jus Patroni, approbatum
 à Papa, cui derogare nequit inferior;
 Sic Rebuff. in praxi beneficiorum *p. 3.*
num. 28. & 48. contra Lessium *l. 2. c. 34.*
n. 207. & Azor *l. 8. c. 8. q. 2.* De reliquis
 huc pertinentibus agam infra.

926 Questio præterea est, quid in hoc
 possint Legati à latere? Azor *cit. l. 8. c. 6.*
q. 2. censet, eos posse imponere pensio-
 nes illis beneficiis, quæ jure suo conferre
 possunt eo modo, quo Ordinarius:
 Nuntios autem, aliosque Legatos, quia
 per se non habent potestatem conferen-
 di beneficia, nec posse illis imponere
 pensiones. Sic Garcia *de benefic. l. p.*
c. 5. n. 186. si autem ejusmodi Legatis,

vel Nuntiis conceditur facultas confe-
 rendi beneficia cum ipsa legatione, cen-
 set Garcia *cit. n. 292.* posse tunc illis im-
 ponere pensiones, non autem si separa-
 tim à commissione legationis; quia ibi
 tum potestas est ordinaria; hic solum de-
 legata; & ideo extenditur illa, non ista.
 Castropalaus tamen *cit. n. 5.* probabilis
 putat, quod in neutro casu possit; quia
concedere beneficia, & imponere beneficiis
pensiones, diversa sunt, à diverso autem,
 ad diversum non fit extensio.

§. 3.

Quibus, & in qua quantitate, quando, &
 quibus beneficiis concedi, aut imponi
 possint pensiones?

AD 1. 32. jure novo Tridentini sels. 927
 23. de Reform. c. 6. nemini ante an-
 nos pubertatis, posse beneficium Ecclesi-
 sticum concedi, licet sit initiatus primâ
 tonsurâ, aut etiam in minoribus consti-
 tutus; pensionem autem Ecclesiasticam,
 nulli non Clerico; nam hæc supponit in
 recipiente Clericatum: an autem ejus-
 modi pensionem obtinere possit Cleri-
 cus ante annum 14. ætatis? negativam
 sequitur Garcia *p. 1. de Benefic. c. 5. n. 121.*
 apud Pirhing. *h. l. n. 12.* dicentem ex il-
 lo, quod, sicut jure novo Tridentini
 nullus potest obtinere beneficium, sic
 nec possit pensionem Ecclesiasticam an-
 te annum 14. sed Tridentinum nullam
 facit mentionem pensionis; unde ad pen-
 sionem sufficere ætatem septem annor-
 um supposito Clericatu, & in ea non
 procedere dispositionem hujus decreti,
 tradit Barbosa in *dist. c. 6. Trid. n. 9.* &
 apud eum Riccius, Gonzalez, & alii: ad-
 dit tamen Pirhing *cit.* ex eodem Garcia
cit. secundum stylum Curie, qui non est
 capax beneficii Ecclesiastici, nec esse ca-
 pacem pensionis Ecclesiasticæ, quam por-
 rô vim habeat iste stylus, alibi pluribus
 exposui. Cæterum quædam Ecclesiæ,
 saltem in Germania recipiunt ad Cano-
 nicatum Clericos, etiam impuberes, non
 receptas Tridentino in hoc puncto.

Ad 2. 32. pensionem debere esse 928
moderatam, ut beneficiario saltem ran-
 tum relinquatur, quando indiget ad de-
 centem sustentationem, ad opera mi-
 sericordiæ, ad decentem hospitalita-
 tem, solvenda jura Episcopalia, & alia
 Ee onera,

onera, c. De Monachis. 12. de præbend. censetur autem moderata, si non excedat tertiam partem annui redditus; Azor cit. q. 5. pensio tamen imposita fructibus beneficii, non intelligitur imposita distributionibus quotidianis proprie dictis; nam istæ non veniunt appellatione fructuum beneficii; nec fructibus, seu redditibus incertis; nisi vel exprimitur, ut notat Azor cit. q. 17. vel contrarium colligatur, aut ex stylo Curie, aut ex subjecta materia.

929 Ad 3. R. ubi licita est impositio pensionis, eam posse fieri tam antè, quàm post collationem beneficii, ut colligitur ex c. unic. h. t. ubi tamen nota, præstare pensionem reservari ante collationem, ne si aliquid ex illa directè, vel indirectè redundet in commodum Collatoris, periculum subit Simonie, prout dicitur in dict. c. unic. ibi: nam, si proventus ante donationem (intellige collationem) non perceperit ipse, sed alius, & ex donatione consequatur, ut ipse proventus percipiat, non est dubium, circa hæc intercedere simoniacam pravitatem. Si verò ante donationem perceperit ipse proventus, credimus distinguendum, utrum antè donationem constituat, ut ipsi proventus retineantur ad tempus pro causa justa, & necessaria? aut conveniat cum eo, qui accepit beneficium, seu cum mediatore quocunque, ut officio illo concessio retineat ipse sibi proventus: Primum enim membrum credimus esse licitum: secundum autem dicimus, non licere: ne viam aperiamus his, qui pravitatem suam fatagunt palliare.

930 Not. autem, cum pensio imponitur beneficio, ad validam impositionem ejus, etiam à Papa factam, exigi consensum beneficiati, juxta Azor. cit. q. 6. Certum est, quod Papa, saltem non soleat, aliter imponere; sic Pirhing h. l. num. 15. quod probabiliter etiam procedit de beneficiis vacantibus, nisi Advocatus, seu defensor tunc loco beneficiati consentiat, hic Castropalaus t. 13. §. 1. p. 11. §. 5. n. 2. est enim quasi quædam alienatio eorum fructuum.

931 Pirhing h. l. num. 16. censet, in istiusmodi casu, consensum Patroni non

necessariò requiri, spectato jure communi, nisi ex decentia, secluso privilegio, vel consuetudine contrariâ, ex Abbate in c. unic. h. 2. num. 20. Azor citat. c. 8. q. 1. secus tamen esse in permutatione, beneficiorum unione, vel resignatione in favorem tertii; rationem primi dat, quia id nullo jure cavetur, sed contrarium diximus supra; rationem secundi verò istam; quia sic Patronus privaretur jure præsentandi.

Ad 4. R. quamvis omnibus beneficiis imponi possint pensiones à summo Pontifice; à Tridentino tamen Sess. 24. de reform. c. 13. statutum esse, ut beneficia tenuia minimè graventur pensionibus; atque adeo in specie, ne Ecclesiæ Cathedralis, quarum redditus summam 1000. aureorum non excedunt; & parochiales, quarum redditus summam 100. Ducatorum, secundum annum valorem, pensionibus & reservationibus, fructuum graventur: Beneficiis autem simplicibus nulla pensio imponi solet, nisi annui redditus excedant summam 24. Ducatorum; sic Azor p. 2. l. 8. c. 8. q. 7. nec etiam dignitati, vel Canonici, si non excedat 100. Ducatorum summam; Sic Azor cit.

Ulterius dubitari potest 1. ad quid obligetur pensionarius? 2. an obligatio solvendi pensionem transeat ad Successorem Beneficiati gravati? 3. an in supplicatione, quæ fit Papæ pro pensione constituenda, in beneficio Patronato, fieri debeat mentio de qualitate beneficii? 4. an pensionis jam adeptæ? 5. quibus modis pensiones extinguantur? 6. an, sperans beneficium, possit Collatori promittere pensionem inde solvendam? Ad 1. R. teneri eum ad onera annexa beneficio pro rata suæ pensionis, quæ ob necessitatem, vel publicam causam à Clericis interdum exiguntur titulo beneficiorum, ex quibus habet fructus, quia qui habet commodum, etiam sentire debet onus. Azor cit. c. 9. q. 2. excipe tamen pensionem exemptam; nam si Papa alicui assignat pensionem ex alieno beneficio, cum immunitate ab onere subsidii, totum subsidium præstat Rector Beneficii. Præsumitur autem hæc immunitas, si eam assi-

assignet in alimenta; hæc enim imunita sunt à contributionibus; Sic Azor cit. §. Si quæras: Notat ramentum Azor pensionem constitui solere cò minorem, quando Titulari, seu Rectori Ecclesiæ gravato omnia onera præstanda incumbunt.

934 Ad 2. 12. affirmativè, si onus sit reale, seu incumbat ipsi beneficio; res enim transit cum onere, secus est, si sit personale solum, seu gravatus tantum sit Beneficiatus; & si contingat vacare, vel sequestratam esse Ecclesiam, vel beneficium realiter gravatum, pensionem tunc præstat Oeconomus, vel sequester. Quòd, si antecessor in beneficio gravato, ante mortem, non solvit pensiones, dicendum erit juxta tradita superius, qualiter Successor teneatur ad antecessoris debita exsolvenda? Ad 3. 12. affirmativè, si Patronus sit Laicus ex fundatione, ædificatione, vel dotatione Ecclesiæ; quia hoc gratiam reddit majorem, & concessionem difficiliorè; secus, si habeat alio jure, vel Patronus sit Ecclesiasticus; sic Azor cit. p. 8. q. 3. Ad 4. 12. pariter affirmativè; quia non præsumitur, Papam velle duplici onere gravare eandem Ecclesiam; cæterum impetratio pensionis non necessariò requirit mentionem prius obtenti beneficii; secus est, si habens pensionem supplicet pro beneficio gratiosè concedendo, quia Canones non prohibent habere beneficium cum pensione in alio beneficio, sic Azor. cap. 10. quest. 8.

935 Ad 5. 12. pensiones extinguere variis modis 1. morte pensionarii; 2. contracto matrimonio per verba de præsentibus, intellige juxta num. 48. 3. promotione ad Episcopatum. Juxta dict. supr.; 4. professione Religiosa; 5. assumptâ militiâ; 6. si pensionarius etiam sine consensu Papæ illam remittat in perpetuum; 7. si jure, & non mero facto obtineat beneficium, in quo ei pensio constituta est: hæc enim omnia deduci possunt ex traditis in præmissis quæstionibus. Ad 6. constabit ex n. 986.

ARTICULUS IV.

De unione beneficiorum.

Tom. III.

936 Non est dubium, præbendarum numerum, etiam diminui, beneficiorum unione; hæc, est duorum, vel plurium beneficiorum, aut Ecclesiarum facta annexio, vel temporalis, vel perpetua; hoc fit, cum dicitur, ut hæc annexio perpetuò duret; vel ad perpetuam rei memoriam; vel ad beneplacitum Sedis Apostolicæ; vel, si fiat contemplatione Ecclesiæ; illa autem fit, cum exprimitur certum tempus, vel cum fit gratiæ personæ; in dubio autem præsumitur facta contemplatione Ecclesiæ.

§. I.

Quor modis fiat unio beneficiorum?

937 Resp. quòd tribus, primò, si ex duobus fiat unum; quo casu consuetudo; & privilegia uni Ecclesiæ concessa, accedunt etiam alteri, & si sint contraria, favorabilia servari possunt; sic Gregor. Tholof. Garcia, & alii. Secundo, si una Ecclesia, alteri tanquam Superiori, subjicitur, velut accessorium principali; & hoc casu, accessorium quasi extinguitur, & induit naturam, qualitates, & privilegia ejus, cui adhæret gloss. in c. Et temporis. V. unire. 16. quest. 1. Ita Sanchez lib. 7. moral. cap. 29. num. 164. quo casu, per unionem, factam Ecclesiæ exempta, Ecclesia unita, & ante non exempta, evadit exempta; & Ecclesia secularis, sic accessorie unita regulari, evadit regularis; quia ipsa quoad nomen, & titulum extinguitur, & solum conditionem acquirit Ecclesiæ principalis; sic Azor cit. part. 2. lib. 6. cap. 28. quest. 2. Sanchez cit. & alii. Tertiò, si duo beneficia æque principaliter uniantur, ita, ut ambo retineant naturam, qualitates, & privilegia sua, & neutra alteri subjiciatur, vel adhæreat; sed utrumque proprios redditus, & suum titulum habeat sub eodem tamen Rectore.

938 Quæstio est, unde cognoscere possimus unionem factam esse principaliter, vel accessorie? 12. ex tenore litterarum unionis; si enim dicitur: illud, & illud beneficium unimus, unio est æque principalis; si autem dicat: hoc beneficium isti Ecclesiæ, vel beneficio unimus, & incorporamus, unio facta est accessorie:

Et 2

riè: